
Fra: Norsk Tannpleierforening <benthe.hansen@delta.no> <svarer-ikke@dss.dep.no>
Sendt: 27. februar 2019 12:34
Til: Postmottak KD
Emne: Høringsuttalelse fra Norsk Tannpleierforening på Høring om forslag til nasjonal faglig retningslinje for tannpleierutdanningen - via regjeringen.no

18/5479 - Høringsuttalelse fra Norsk Tannpleierforening på Høring om forslag til nasjonal faglig retningslinje for tannpleierutdanningen - via regjeringen.no

Vårt saksnummer: 18/5479

Høring: Høring om forslag til nasjonal faglig retningslinje for tannpleierutdanningen

Levert: 27.02.2019 12:34

Gruppering av høringsinstanser: Arbeidstakerorganisasjoner

Avsender: Norsk Tannpleierforening

Kontaktperson: Benthe Hansen og Hilde Aga

Kontakt e-post: benthe.hansen@delta.no

Utkast til retningslinje for tannpleierutdanningen

1) I hvilken grad vurderes utkast til retningslinje å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov?

Svar: I stor grad

Kommentar: Viktig at tannpleiernes kliniske og faglige kompetanse blir verdsatt og videreutviklet sammen folkehelsearbeid, forebyggende arbeid og

veiledning samt ledelse av tverrfaglige team. Tannpleierens selvstendige funksjon og som teammedarbeider bør komme noe mer frem.

2) I hvilken grad vurderes utkast til retningslinje å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Vi ber særlig brukerorganisasjoner gi innspill på dette spørsmålet.

Svar: I stor grad

Kommentar: Tannpleierstudentene bør ha praksisstudier over et lengre tidsrom for å videreutvikle sin kompetanse under veiledning. NTpF foreslår 8 uker.

3) Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonenes behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning)? Vi ber særlig utdanningsinstitusjonene gi innspill på dette spørsmålet.

Svar: Litt for detaljerte

Kommentar: Viktig at utdanningsstedene samarbeider tett, lærer av hverandre og benytter kompetansen som lærere, sensorer har samt har flere eksterne forelesere .

4) Formålet med retningslinjen er å sikre at kandidater med samme utdanning får samme sluttkompetanse uavhengig hvilken utdanningsinstitusjon de er utdannet ved. Hvordan vurderes dette å være ivarettatt i læringsutbyttebeskrivelsene?

Svar: I stor grad

Kommentar: Viktig at tannpl.stud. kritisk kan vurdere fagstoff og faglitteratur og benytte dette i studiet og etter endt utdanning. Innsikt i forskningsbasert og kunnskapsbasert praksis som bidrar til kompetanseheving og kvalitetsutvikling

5) Er det kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?

Svar: Ja

Kommentar: Se Norsk Tannpleierforenings høringssvar.

Tannpleierutdanningen er en høgskole- og universitetsutdanning på bachelornivå. Dette bør komme mer frem under formål. (ikke kun praksisrettet utdanning)

6) Er det innhold som bør tas ut av høringsutkastet til retningslinje?

Svar: Vet ikke

7) Praksisstudier kan beskrives i retningslinjen, men skal da beskrives på et overordnet nivå. Detaljert beskrivelse av praksisstudiene skal skje ved den enkelte utdanningsinstitusjon. Er retningslinjens beskrivelse av praksisstudier hensiktsmessig?

Svar: Ja

Kommentar: Praksisstudiene som læringsarena kommer litt for lite frem.

8) I hvilken grad er kravene i retningslinjen gjennomførbare innenfor rammene av en bachelorgradsutdanning? Vi ber særlig utdanningsinstitusjonene gi innspill på dette spørsmålet.

Svar: I stor grad

I hvilken grad vurderes utkastet til retningslinje å ivareta kompetanse om samiske brukeres rett og behov for språklig og kulturelt tilrettelagte tjenester?

Svar: Både/og

Kommentar: Antar at retningslinjene gjør det. Men det trengs nok ekstra arbeid språklig og tilrettelagte tjenester.

Kommentar

Norsk Tannpleierforening har gitt faglige innspill under Formål, Begrepsavklaringer og under de ulike læringsutbyttebeskrivelsene. Når det gjelder pasientsentrert omsorg har kandidaten bred kunnskap om munnhulen, tenner og sykdommer som kan oppstå. Videre har kandidaten bred kunnskap om relevante akutte og medisinske risikosituasjoner og kan beherske metoder og prosedyrer for bruk av anestesi.

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.

INNSPILL TIL HØRING OM FORSLAG TIL NASJONAL FAGLIG RETNINGSLINJE FOR TANNPLEIERUTDANNINGEN

FRA NORSK TANNPLEIERFORENING VED BENTHE HANSEN,
FAGANSVARLIG NTpF OG LEDER HILDE AGA, NTpF

Formål

Etter endt tannpleierutdanning skal kandidaten kunne **forebygge og** fremme oral helse og livskvalitet **i befolkningen**. Tannpleieren forebygge orale sykdommer, diagnostiserer, behandler og utfører kliniske oppgaver på tenner og i munnhulen hos funksjonsfriske og personer med nedsatt funksjonsevne i alle aldre.

Kandidaten skal også kunne kartlegge helseatferd, utvikle og initiere helsefremmende og sykdomsforebyggende prosjekter og lede folkehelsearbeid i befolkningen. Kandidaten skal kunne gi tilpasset helseinformasjon, ivareta individet og veilede etter etiske prinsipper, prioritere tverrfaglig samarbeid og samhandle i team.

Kandidaten skal utvikle samfunnsforståelse, ha innsikt i **eksisterende** helsepolitikk og ulike verdisyn for å utvikle en profesjonell holdning til mennesker og **ulike** systemer **i samfunnet**.

I tråd med myndighetenes anbefalinger skal tannpleiere arbeide **kunnskapsbasert** og forskningsbasert, kunne delta i utviklingsarbeid **og lede prosjekter**.

Studiets oppbygging

Tannpleierutdanningen er en helsefaglig profesjonsutdanning på bachelornivå, som går over 6 semestre tilsvarende 180 studiepoeng. Utdanningen gir grunnlag for å søke autorisasjon som tannpleier. **Tannpleierutdanningen** bygger på et fundament der folkehelsearbeid med et helsefremmende og forebyggende perspektiv vil være førende for de klinisk tannpleiefaglige og odontologiske fagområdene. Både **biomedisinske**, medisinske og odontologiske basalfag, samfunns- og atferdsfag **hvor pedagogikk og psykologi inngår er sentralt** i utdanningen. Teori integreres i praksis. Kliniske ferdigheter oppøves ved individuell pasientbehandling med **veiledning**. Dette skjer ved utdanningsstedene og gjennom praksisstudier i tannhelsetjenesten. Bruk av digitale læringsmidler og informasjonsteknologi inngår som en naturlig del av studiet. Studenten skal i løpet av studiet utvikle en yrkesrelevant kompetanse som tannpleier, kunne uttrykke dette muntlig og skriftlig i tillegg til å utvikle en kritisk og **reflektert** holdning til eget arbeid. Refleksjon og drøfting er viktige pedagogiske redskaper med tanke på utvikling av tannpleiefaglig innsikt og forståelse.

Kompetanseområder

1. Profesjonalitet

○ *Kunnskaper*

Kandidaten

- har bred kunnskap om etiske prinsipper og yrkesetiske retningslinjer (1)
- har bred kunnskap om pasientens autonomi og rettigheter
- har bred kunnskap om en helhetlig, individuell tilnærming til pasienter, pårørende og samarbeidspartnere
- kjenner til inkludering, likestilling og ikke-diskriminering, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion og livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og alder, slik at kandidaten bidrar til å sikre likeverdige tjenester for alle individer (og grupper) i samfunnet (2)
- kjenner til gjeldende relevant lovverk, **retningslinjer** og offentlige føringer
- kjenner til de vanligste modellene for styring og organisering av helse- og tannhelsetjenester

○ *Ferdigheter*

Kandidaten

- kan reflektere over-, identifisere og håndtere etiske prinsipper (1)
- kan anvende kunnskap om pasientens rettigheter og autonomi, herunder samers rettigheter og forståelse for deres status som urfolk (5)
- kan planlegge og gjennomføre arbeidsoppgaver med empati, omsorg, ansvarlighet, respekt og forståelse for andre mennesker og tjenester
- kan anvende gjeldende kunnskap om helse- og velferdssystemer, lover og offentlige føringer (5)

- *Generell kompetanse*

- Kandidaten

- har innsikt i etiske prinsipper og retningslinjer i sin tjenesteutøvelse og i møte med ulike mennesker (1)
 - har innsikt i egne ferdigheter, kritisk refleksjon over egen fagutøvelse og vite når det skal henvises til annet helse- eller tannhelsepersonell
 - kjenne til prinsipper for brukermedvirkning
 - **viser empati og forståelse i vanskelige behandlingssituasjoner**

2. Sikker og effektiv praksis

- *Kunnskap*

- Kandidaten

- har bred kunnskap om tannpleiefaglige og relevante odontologiske og biomedisinske emner, samt pasientsikkerhet
 - har bred kunnskap om smittevern og gjeldende smittevernrutiner
 - har bred kunnskap om HMS-arbeid, beredskap og strålevern
 - kan oppdatere sin kunnskap om digital kompetanse (12)
 - kjenner til regler for dokumentasjon, taushetsplikt og informasjonssikkerhet
 - kjenner til relevant forsknings- og utviklingsarbeid, samt være i stand til kontinuerlig å oppdatere sin kunnskap **og kompetanse** i form av livslang læring
 - har kunnskap om krav til journalføring **og utfører dette i henhold til retningslinjene**
 - har kunnskap om tannpleierfagets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet

- *Ferdigheter*

- Kandidaten

- kan beherske opprettelse og oppdatering av pasientjournal i henhold til gjeldende lovverk og nyttiggjøre seg informasjonen
 - kan beherske klinisk odontologiske praksis som ivaretar pasientsikkerhet, smittevern, informasjonssikkerhet og strålevern
 - kan vurdere risiko for uønskede hendelser og kjenner til rutiner for systematisk oppfølging
 - kan beherske digitale verktøy og bruke egnet teknologi både på individ-, gruppe-, befolknings- og systemnivå

- *Generell kompetanse*

- Kandidaten

- kjenner til risiko for uønskede hendelser og metoder for å følge opp dette (8)
 - har innsikt i hvordan man tilegner seg ny kunnskap, foreta faglige vurderinger og handlinger i tråd med gjeldende kunnskaps- og/eller forskningsbasert praksis
 - kjenner til prinsipper for et godt arbeidsmiljø
 - har innsikt i bruk av digitale verktøy (12)
 - kjenner til nytenking og innovasjonsprosesser som kan bidra til kvalitetsforbedrende arbeidsprosesser

3. Pasientsentrert omsorg

- *Kunnskap*

- Kandidaten

- har bred kunnskap om hvordan oral helse og generell helse gjensidig påvirker hverandre
 - har bred kunnskap om kommunikasjon og veiledning, som sikrer at pasientens autonomi og behov blir ivaretatt (3)
 - har bred kunnskap om barn og unge, deres rett til medvirkning og tannhelsetjenester som ivaretar deres behov (9)
 - har bred kunnskap om de vanligste sykdommer i munnhulen
 - har bred kunnskap om egnede manuelle og maskinelle verktøy for bruk i klinisk virksomhet
 - har bred kunnskap om akutte, medisinske situasjoner
 - har bred kunnskap om sosiale og helsemessige utfordringer inkludert omsorgssvikt, vold, overgrep og rus (7)
 - kan oppdatere sin kunnskap om relasjons-, kommunikasjons- og veiledningskompetanse for å kunne forstå og samhandle med pasienter, pårørende og samarbeidspartnere (3)

- *Ferdigheter*

- Kandidaten

- kan anvende faglig kunnskap for å utvikle, gjennomføre og evaluere forebyggende program, for å etablere og opprettholde god oral helse
 - kan identifisere og følge opp mennesker med sosiale og helsemessige utfordringer inkludert omsorgssvikt, vold, overgrep og rus

- kan beherske tiltak og meldingsrutiner ved omsorgssvikt og overgrep (7)
 - kan beherske relevante faglige verktøy, teknikker og kommunikasjonsformer
 - kan anvende klinisk og radiologisk diagnostikk
 - kan beherske non-operativ kariesbehandling
 - kan beherske behandling av periodontale sykdommer og kan benytte infiltrasjonsanestesi
 - kan anvende faglig kunnskap for å vurdere henvisning til helse- og tannhelsepersonell
 - kan beherske vurdering av bittforhold og **henvise til kjeveortoped** ved behov
 - kan beherske akutte medisinske situasjoner
- *Generell kompetanse*
- Kandidaten
- har innsikt i hvordan man møter pasienter og pårørende med empati og respekt
 - har innsikt i hvordan man ivaretar pasientens rett til medbestemmelse
 - kjenner til barn og unges rettigheter og sikre deres rett til medvirkning
 - har innsikt i hvordan man tilegner seg ny kunnskap, holder seg faglig oppdatert, og vise evne og vilje til livslang læring (10)
 - kan planlegge og utøve kunnskapsbasert praksis og bidra til kvalitetsutvikling innen tannpleierfaget
 - har innsikt i kritisk og analytisk tenkning til egen yrkesutøvelse og følge gjeldende lover og forskrifter (5)
 - har innsikt i pasientsikkerhet, kvalitet og bidra til å skape tillit til tannhelsetjenesten

4. Oral helse i samfunnet

- *Kunnskap*
- Kandidaten
- har bred kunnskap om helse og folkehelse**sens** viktighet i sammenheng med oral helse
 - har kunnskap om nasjonale og globale helseutfordringer
 - **kan** oppdatere sin kunnskap om folkehelse med vekt på teoretisk og praktisk helsefremmende og forebyggende arbeid

- har bred kunnskap om å samhandle tverrfaglig, tverrprofesjonelt og tverrsektorielt for å skape et helhetlig folkehelse tilbud (4)
- kjenner til ulike eksempler på folkehelseprogram og deres effekt på oral helse
- har bred kunnskap om tannhelsetjenestens lovpålagte ansvar, samt plikt til oppsøkende virksomhet overfor de prioriterte pasientgruppene
- kjenner til nytenking og innovasjonsprosesser så kandidaten kan bidra med slik utvikling i offentlig og privat tannhelsetjeneste (11)
- har kunnskap om forskning og utviklingsarbeid som er relevant for tannpleiere

○ *Ferdigheter*

Kandidaten

- kan anvende kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid, både i et individ-, gruppe- og et samfunnsperspektiv
- kan beherske tverrprofesjonell og tverrsektoriell samhandling for å skape et helhetlig tannhelse- og folkehelse tilbud
- kan anvende teori og metoder fra atferdsfag
- kan anvende, drøfte, vurdere og formidle relevant fagstoff og resultater fra forskning og fagutviklingsarbeid

○ *Generell kompetanse*

Kandidaten

- har innsikt i kunnskapsbasert praksis og bidrar til kvalitetsutvikling innen tannpleiefaget
- har innsikt i sammenhengen mellom helse, utdanning, arbeid og levekår (6)
- kan planlegge og gjennomføre helsefremmende og forebyggende arbeid, både i et individ-, gruppe- og befolkningsperspektiv
- kjenner til innovasjon, tjenstedesign og velferdsteknologi (11)
- kan planlegge, gjennomføre, dokumentere og evaluere arbeidsoppgaver, prosjekter og tiltak, alene eller i gruppe